NASJONAL FAGDAG
Nyborg strand
03-11-23

sterk
MARTE MEO

Marte Meo Foreningen i Danmark

Hovedoplæg

Årsmødet d. 3. november

Irene Havrevoll Refsnes

Irene er Marte Meo licensed supervisor fra Norge. Hun er uddannet børnehavelærer og familieterapeut med speciale i specialundervisning. Hun har 20 års erfaring som vuggestueleder og 7 år som familievejleder på et sundhedscenter. Hun arbejder med at implementere Marte Meo i organisationer i en kommune. Der er så mange muligheder for brug af Marte Meo som metode på forskellige niveauer - bruger vi dem?

Irene vil dele sine erfaringer og sin viden fra dette systematiske og omfattende arbejde med Marte Meo med os.

Marte Meo Foreningen i Danmark

WORKSHOP

Årsmødet d. 3. november

MARTE MEO SMÅBØRNSOMRÅDET

Winnie Olsen

Teamkoordinator/pædagog samt Marte Meo terapeut i et børnehus

På denne workshop vil i få et indblik i hvordan Marte Meo metoden bliver brugt både i samspillet mellem de voksne og børnene, og i samspillet mellem ledere og medarbejderne. I vil blive præsenteret for, hvordan narrativet om en lille dreng forvandles til en positiv fortælling, gennem et Marte Meo forløb, på tværs af en vuggestues personalegruppe.

Marte Meo Foreningen i Danmark

WORKSHOP

Årsmødet d. 3. november

MARTE MEO I SKOLEN

Cindie Rydland

Marte Meo Foreningen i Danmark

WORKSHOP

Årsmødet d. 3. november

MARTE MEO I TANDPLEJEN

Simone Dybro

Marte Meo Foreningen i Danmark

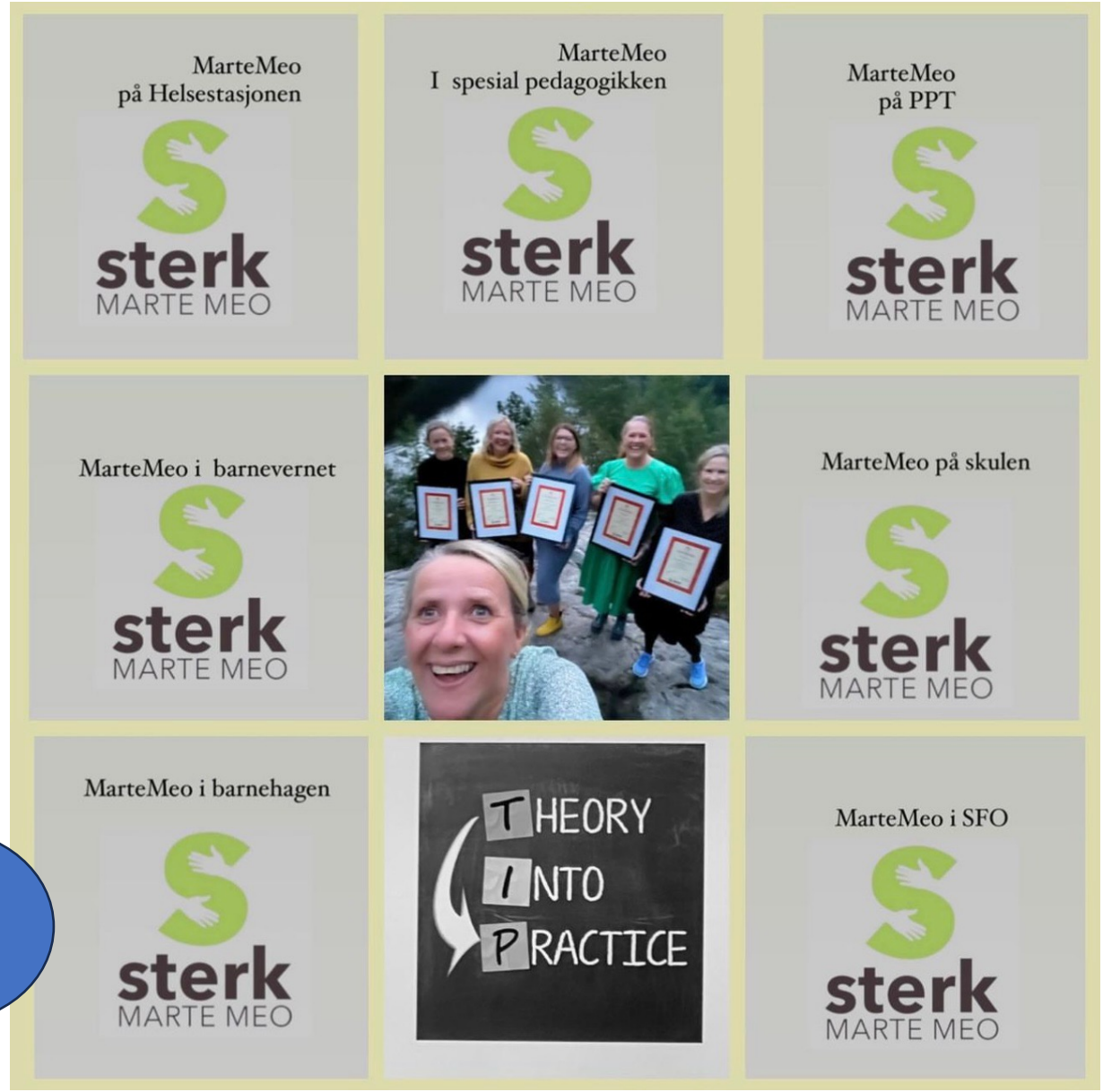
WORKSHOP

Årsmødet d. 3. november

MARTE MEO DEMENSOMRÅDET

Hanne Frost

700 praktikere

-samme modell og oppbygning

0935-1045
Oppbygning,
Resultater,
Muligheter
MOTIVASJON

Pause
1045-1100

1100-1200
Erfaringer,
Praksis-historier
INSPIRASJON
Med utgangspunkt i MarteMeo element

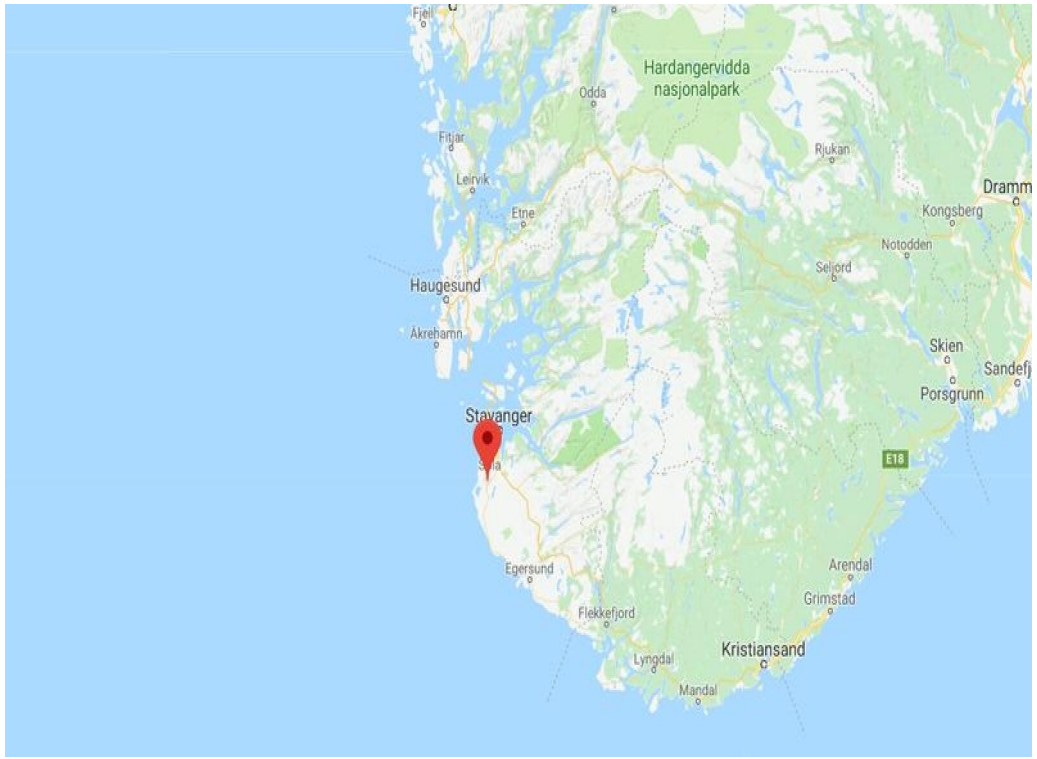

Med Marte Meo- BARE MULIGHETER

DEL 1
-HISTORIEN OM KLEPP -GENERELT

KLEPP KOMMUNE
-antall innbyggere: 20 163
-antall barnehager: 16
-antall ansatte i bhg: ca 300

NYBORG STRAND

ORRE STRAND I KLEPP

POLITISK VEDTAK I KLEPP KOMMUNE ALLE BARNEHAGER SKAL BRUKE MARTE MEO SOM VEILEDNINGSMETODE

SUKSESSFAKTOR;
LEDELSESEFORANKRET

Teori knyttet til forskning:
Når en kobler praksishistorier/film sammen med teori -da kan en oppnå profesjonell dybdeforståelse
…og lærande fellesskap.

Derfor er MarteMeo GULL også i organisasjonsutvikling

STERK Marte Meo
Av egen kraft.

sterk MARTE MEO

FORSKNING
HENTA FRA PROSJEKT «TRYGG FØR 3»

-filmveiledning skaper økt sensitivitet hos voksne

-samspill/relasjoner har direkte og
stor påvirkning
på kvalitet! (relasjoner i alle ledd)

STERK FILMEN

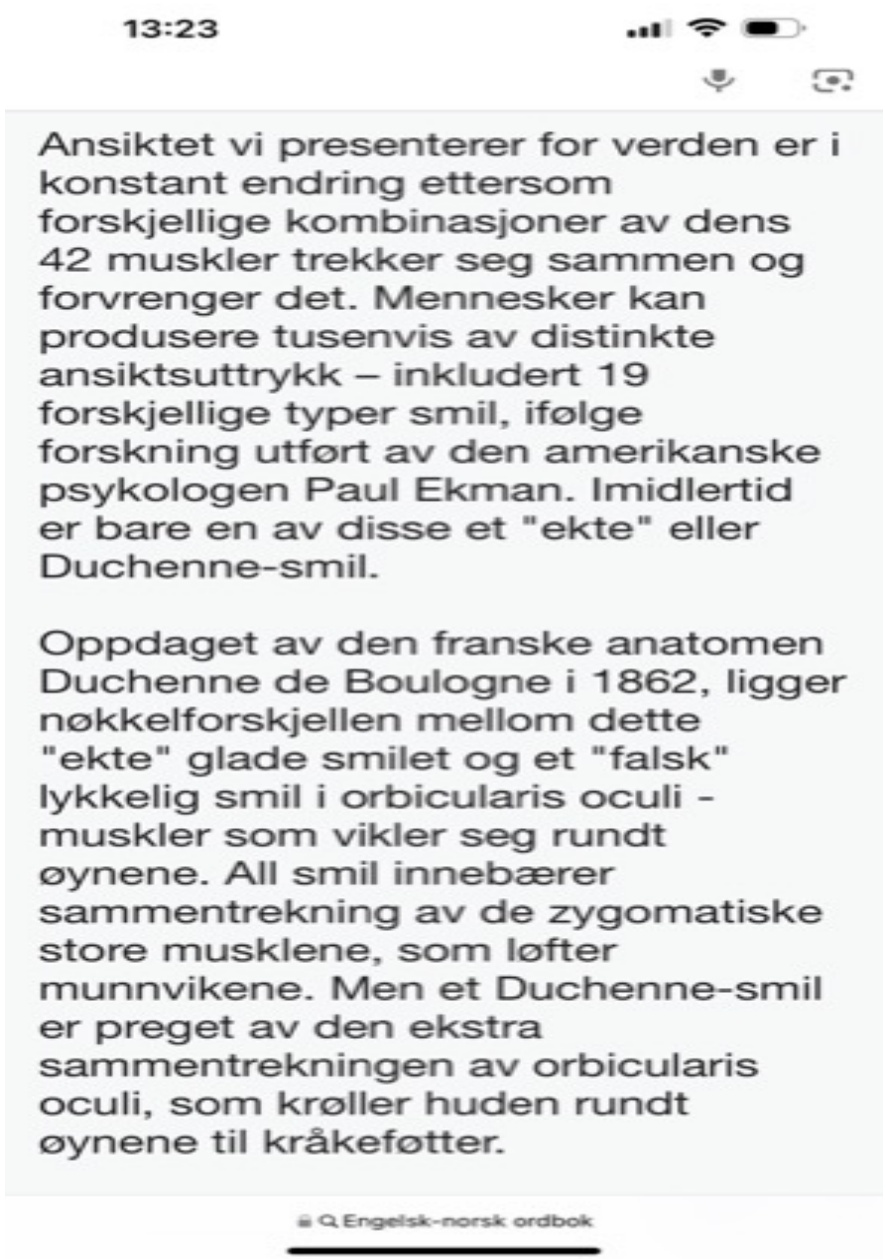

Duchenne smile

A genuine smile that involves the muscles around the eyes

-42 muskler
-19 typer smil
-Duchenne smil

Ekman fant i mellomtiden at et Duchenne-smil – men ikke andre smil – er ledsaget av aktivitet i venstre frontal cortex i hjernen, et område som er involvert i å oppleve nytelse.

OPPBYGNING I KLEPP

STEIN PÅ STEIN
-systematisk
-grundig

Implimentering i Klepp
start 2015

Utviklingen av Marte Meo kompetansen i Klepp barnehagene:

Ca 300 ansatte i Klepp barnehagen
92 % er utdanna innen MM
16 barnehager i Klepp

- *med forbehold om at noen av TP/KV har byttet arbeidsplass etter endt utdanning*

Ferdig utdannet	Terapeuter/Kollegaveiledere	Praktikergrupper (1 gruppe =10-12 deltakere)
2017	6	2016: 2 grupper 2017: 4 grupper
2018	3	4 grupper
2019	7	4 grupper
2020	8	4 grupper
2021	2	4 grupper
2022	11	1 gruppe praktikere
2023	3 = totalt 40 tp/kv	4 grupper= Totlt 27 gr= ca320 stk
2024	3	3gr

Andre TP:
Helsestasjon: 2 stk
Barnevernet: 1 stk
Skulen: 3 stk
PPT: 1 stk

RINGER I VANN:

- nå jobber med 4 nye kommuner:

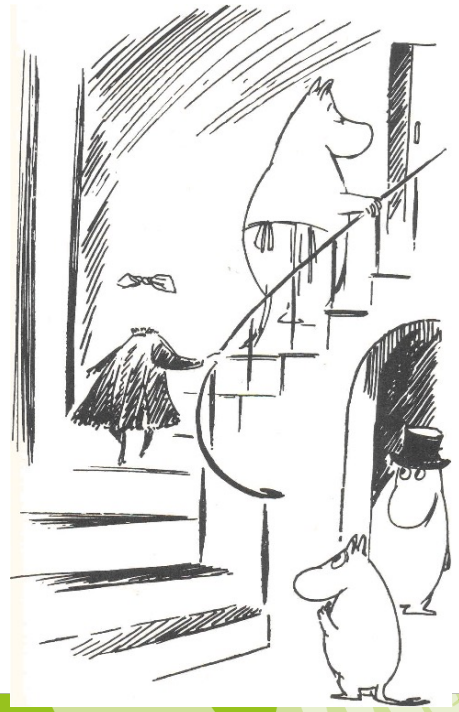
GJESDAL (100++ P OG 6 TP)
SOLA (40 P OG 8 TP)
ETNE (30 P OG 2 TP)
SOKNDAL (35P OG 3 TP) ++

«the good word spreads=

MUMMITROLLET-
Og det usynlige barnet

MED MARTE MEO SKAL ALLE BARN BLI SYNLIGE

IMPLIMENTERINGSMODELL I KLEPP:

NIVÅ 1: UTDANNE PRAKTIKERE. Antall??

NIVÅ 2: UTDANNE TP/KV I HVER BHG (anbefalt 2 i hver)

NIVÅ 3: SERTIFISERING AV BHG (gullskilt- se egen plan om krav)

NIVÅ 4: System for vedlikehold

- Brush up for TP-KV
- *lærande nettverk for P

NIVÅ 5: utdanne egen SUPERVISOR I KOMMUNEN

SUKSESSFAKTOR:

LEDELSESFORANKRET

POLITISK VEDTAK
INGEN PÅLEGG, MEN EGET ØNSKE

Praktikergrupper i barnehagen:
Mål: Egen utvikling
og bevisstgjøring i egen rolle

- 8 samlinger à 4 timer
- sertifisering gjennom Maria Aarts
- 2/3 filmer av seg selv inn til veiledning i gruppa
- 10 deltakere i hver gruppe

Samlingene består fast av:

- Teori runde (med utgangspunkt i Marte Meo elementene for å skape felles forståelse og bakgrunn for hvordan disse gir barnet utviklingsstøtte)
- Filmveiledning (3-4 filmer til hver samling)
- Individuelle arbeidspunkt

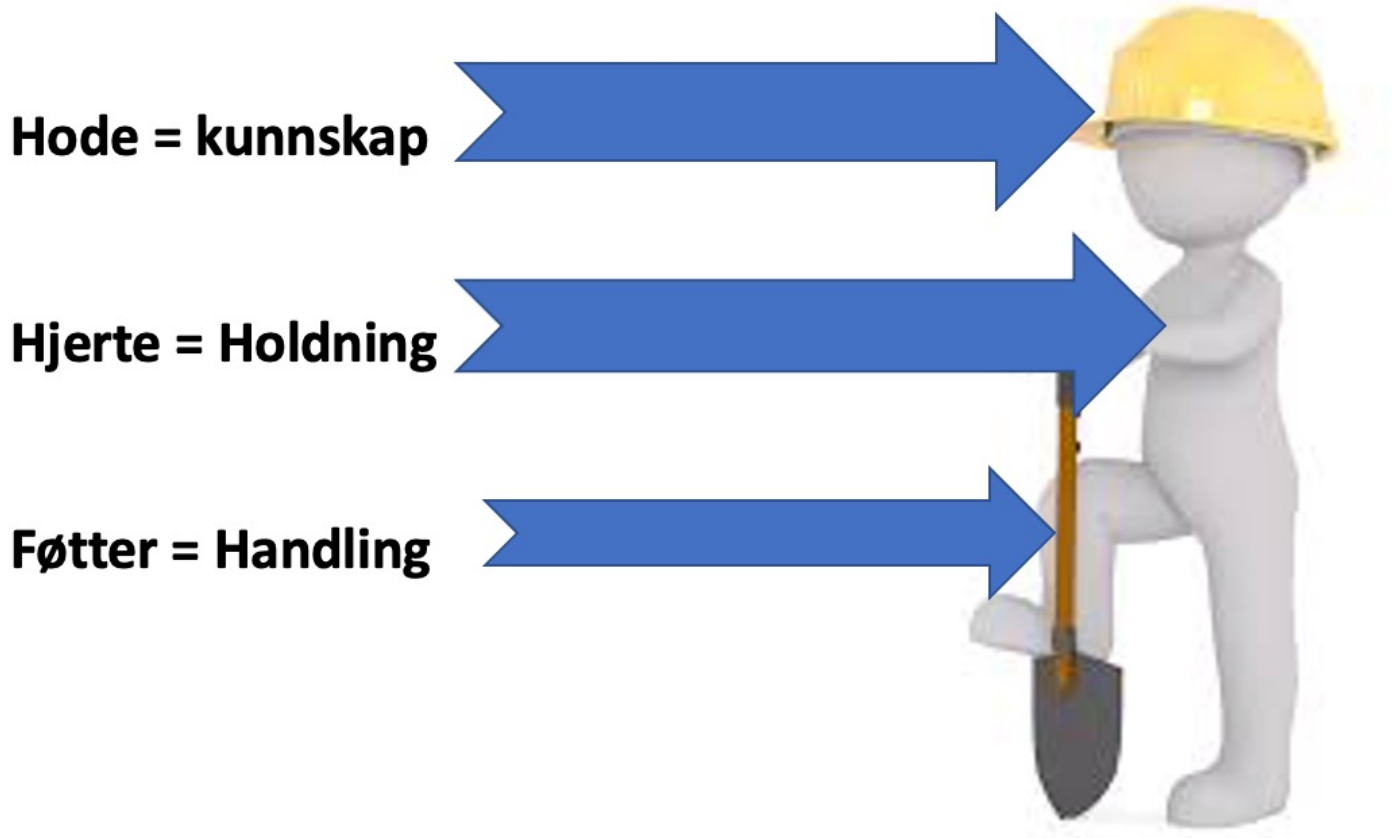
MARTE MEO

Hode – Hjerte -Føtter

*Teori: hode

*delinger/film: hjerte

*arbeidspunkt: handlinger i praksis

8 samlinger	Innhold-Teori
1	generelt om MM Element; FØLG OG BEKREFT
2	Element: BENEVN
3	Element: TRIANGULERING
4	Element: POSITIV LEDELSE
5	BALANSEN følge/lede
6	MENTALISERING SAMREGULERING
7	Element: TURTAKING -Omsorgstriaden- foreldrefokus
8	Oppsummering Evaluering og Sertifisering

BARNEHAGER 2017
SKOLE
SFO 2021

*samme modell kan brukes i alle personalgrupper.
(omsorgsboliger, helsestasjon, eldreomsorg, barn med spes behov)

FORELDREGRUPPE

- **PRAKTIKER**
- **PILOTPROSJEKT**

- **«Gretekurset»**

700 praktikere
60 terapeuter

- Eget liv
- Egen partner
- Egne barn
- Egne foreldre
- Egne besteforeldre
- Egne kollegaer

Krav for å bli sertifisert MM barnehage

-Introduksjonskurs for alle ny ansatte (i Klepp er dette felles i oktober hvert år)

-1 el 2 KV/tp i hver barnehage
-totalt: min 60% av alle ansatte MM utdannet

MM som del av innhold i årsplan
-Foreldremøter
-personalmøter
-avdelingsmøter

MARTE MEO

PLANLEGGINGSDAG I

NOVEMBER

- STYRK BARNET FOR LIVET

-dypere forståelse av hvorfor

skaper mer målretta jobbing:

-mål: hele personalgruppa

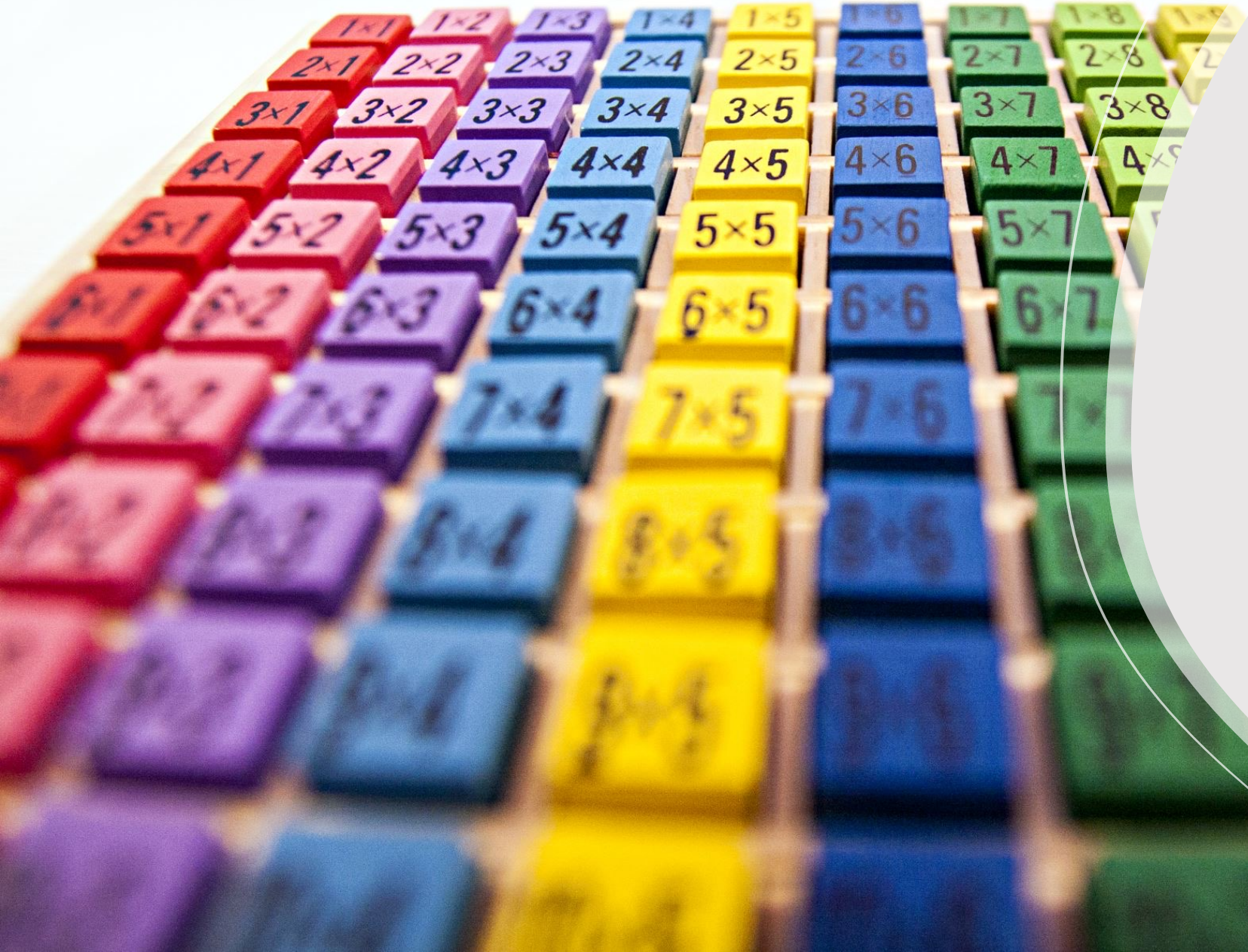
får samme kurs

DYPERE FORSTÅELSE AV HVORFOR/WHY SKAPER ENDA MER MÅLRETTA JOBBING

STYRK BARNET FOR LIVET

BRUSH UP OG VEDLIKEHOLD:

- Praktiker: 3 samlinger i året à 2 timer- lærande nettverk
- Terapeuter/Kollegaveiledere; 2 Brush up dager i året
- Egen MarteMeo barnehage planleggingsdag i november: eksterne forelesere
- Introduksjonskurs felles for alle nytilsette I Oktober

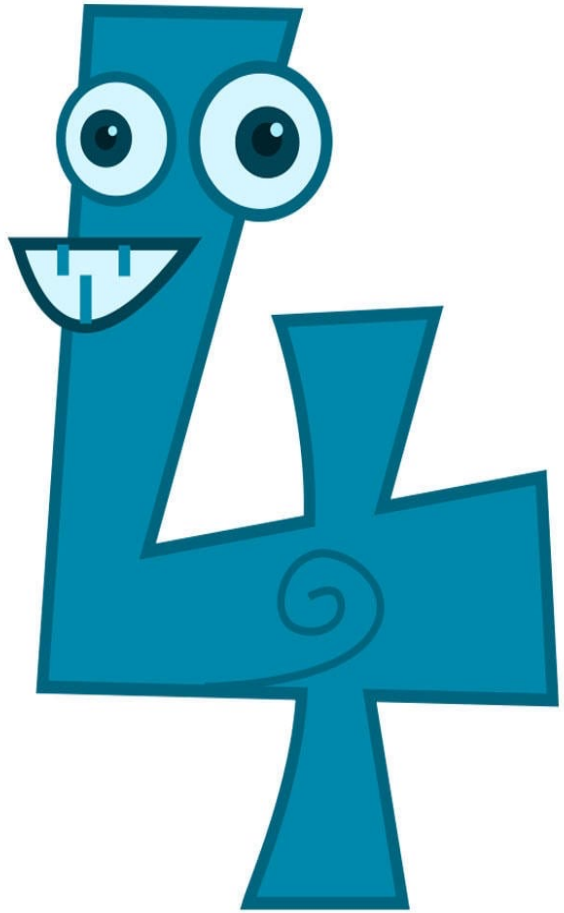
Velkommen til

MARTE MEO BRUSH UP UKE 45/2023

For ferdig utdanna terapeuter og kollegaveiledere:

Nytt av året: alle melder seg på individuelt og kan ønske dag utifra hva som passer best for egen arb.plass.

Det blir satt opp 4 samlinger med samme innhold-

BRUSH UP innhold

HVA	HVORDAN
1) Siste nytt	-Presentasjon av Maria Aarts sine læringsett og nye bøker -MarteMeo og forskning
1) Inspirasjon	-Maler og Sterk-kort under utarbeidelse -«Laget rundt barnet» veiledningsmodell -presentasjon av div modeller for implimentering i egen bhg.
1) Motivasjon ***drøting av ansvar for filmbruk på egen arb.plass**	-Filmveiledning- ta gjerne med film fra saker du jobber med, ta kontakt på forhånd om du har med film -Supervisjon;Filmer med fokus på: *MM og veiledning direkte med barn (sjekklister) *MM-triangulering (K.....) *Foreldrekontakt (M.....)

DEL 2
-RESULTAT
-ERFARINGER

FELLES SPRÅK

MÅLRETTA JOBBING

PROFESJONELL DYBDEFORSTÅELSE

LÆRANDE FELLESSKAP

Resultater så langt: (Fra Klepp barnehagen)

*tryggere voksne i møte med enkeltbarn og gruppe av barn
*tryggere voksne når barn har vonde følelser
*voksne som i praksis tar 100% ansvar for relasjonen
*ansatte som opplever mestring i jobben sin
*motiverte ansatte
*voksne i barnehagen som får bevisst holdning til egen holdning/eget ansvar/
og hvordan de påvirker? (egenutviklingen hos de ansatte er stor)
*endring fra **«Hvordan må barna tilpasse seg ?»** til **«Hva trenger barnet av meg?»**
*mindre spesial pedagogikk
*bedre kvalitet i det allmennpedagogiske arbeidet
*felles språk (barnehagene, helsestasjonen, PPT, rådgiver flerspråklige barn, etatskontoret)
*ingen «døgnflue»

IDA – praksis: MADAGASKAR

Definer: MÅL og hva du ønsker-
MÅLRETTA JOBBING OG
DYPERER FORSTÅELSE AV HVORFOR:

Lettere å fange størst fisk
Lettere å gå på riktig tog for å nå målet

"….hvorvidt barnehage og skole blir en beskyttelsesfaktor eller risikofaktor for barnet, er avhengig av de voksnes evne til å skape trygghet."

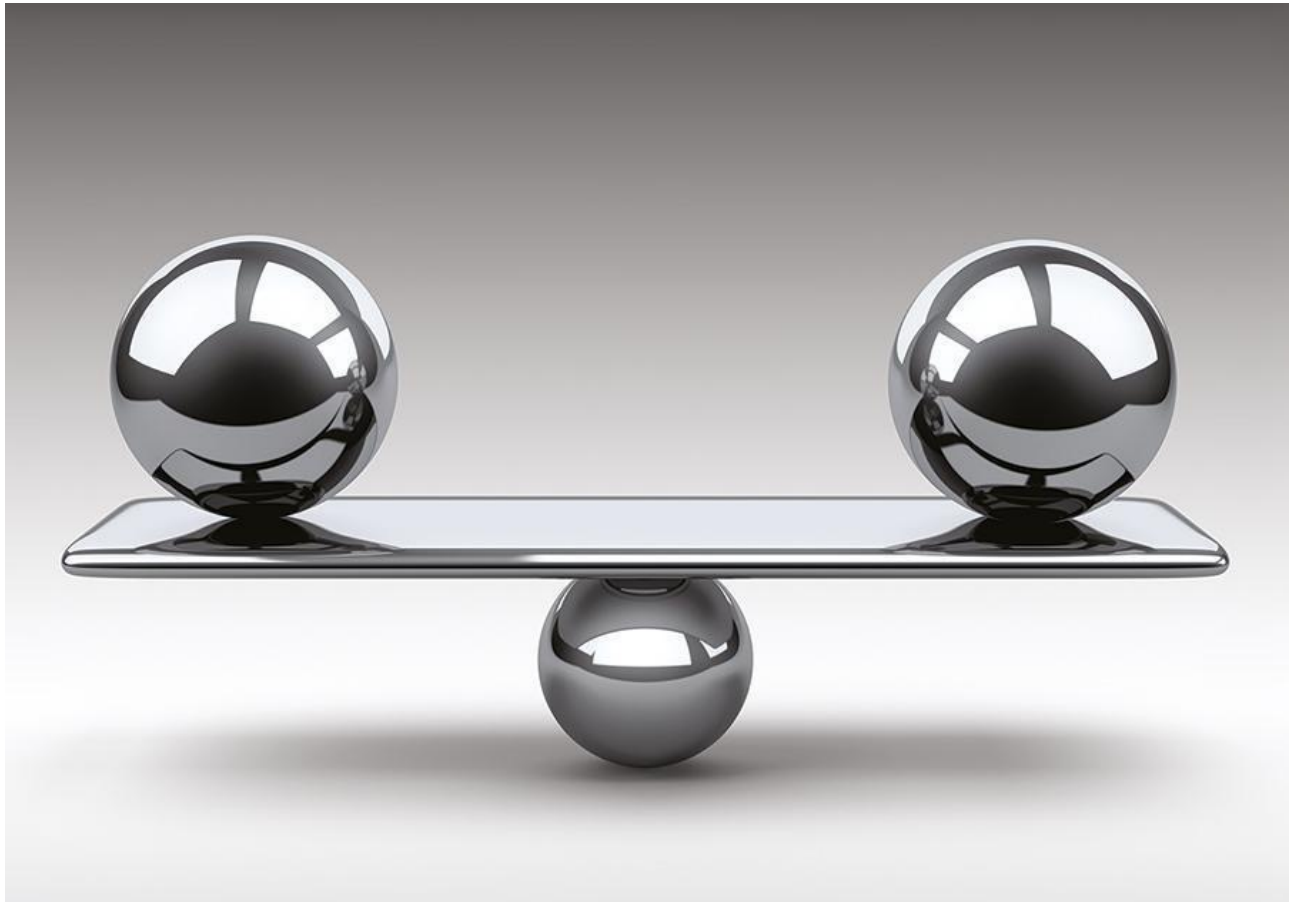
(Ingrid Lund/Anne Helgeland)

Hedvig Montgomery

1950: AUTORITÆR FELLA

2010: «DILLE, DALLE FELLA»

2023: BALANSEN

MARTE MEO = BALANSE

KONTAKT-LEDE

***RELASJONER**
***POSITIV LEDELSE**

HVA TRENGER vs HAN ER

DEL 3
-BARE MULIGHETER

MarteMeo er like fleksibelt som livet
Alt henger sammen

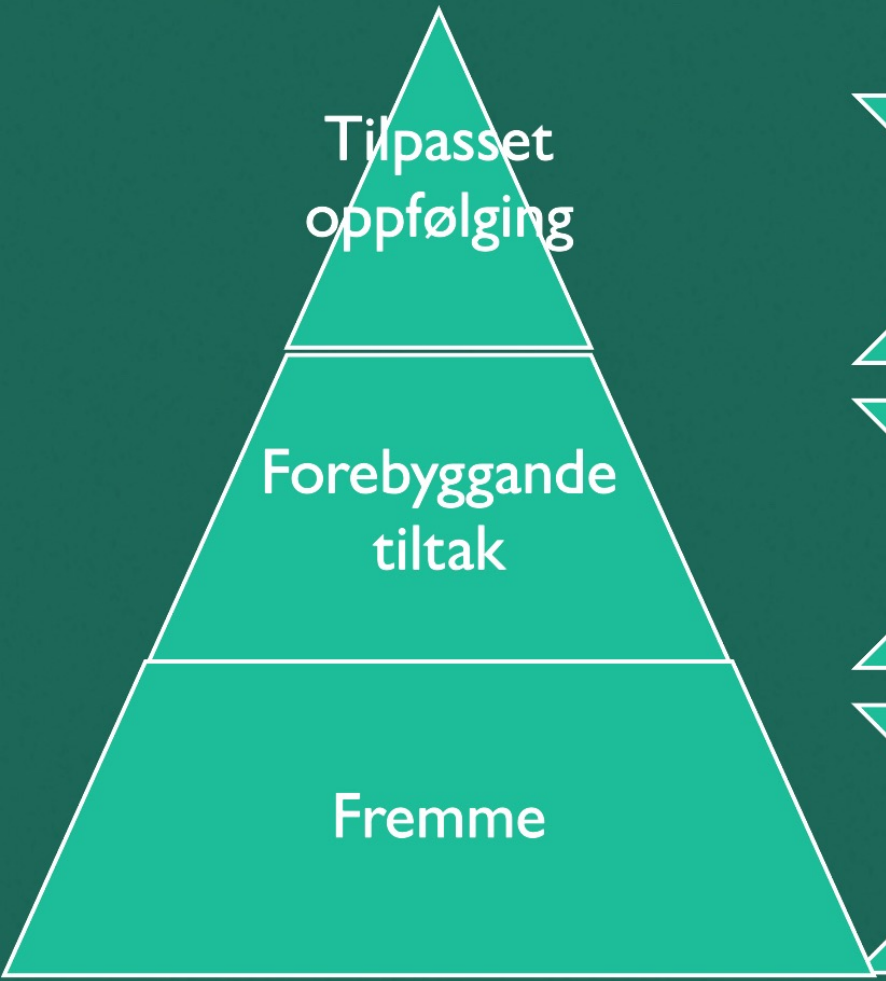

NIVÅ TIL Å BRUKE MARTE MEO FILMER:

HVA	HVORFOR
Mot enkelt barn ***direkte inn i b.gr.**	-felles målretta jobbing - barnesyn (feks. frå svart til grønt) -Fagteam/spes-ped
Individuell veiledning	-styrking av enkelt ansatte
System nivå: **-avdeling/gruppe møter** **-personalmøter** ***her og nå veiledning**	-målretta jobbing

NYHET:
FORELDREGRUPPE
(light-praktiker

Marte Meo på systemnivå, I arbeidet med tidig innsats

Stimulerende miljø som er tilpasset barnet	Økt bekymring, spesialpedagogisk hjelp, sakyndig vurdering	Foreldre veiledning parallelt med veiledning av personal. Sammenheng i det tverrfaglige arbeidet
Risikogrupper, tverrfaglig samarbeid, refleksjon og organisering	Systematisk jobbing på systemnivå, tiltaksplan	Veiledning av avdelinger i gruppe, kobler foreldrene på. Jobber mot konterte bestillinger
Allempedagogikk	Stimulerende miljø som er tilpasset barnet	Praktiker utdanning. Opplæring av nyansatte og vikarer, foreldrekurs

HELSESTASJON-EDPS-skåring: GAVEFILM

marte meo®

sertifisert barnehage

Plan for hvordan bruke Marte Meo i Frøyland gårdsbarnehage:

Tiltak	Hvordan gjennomføre	frist	Ansvarlig
Opplæring av nyansatte	Marte meo terapeut ansvar for veiledning av nyansatte og opplæring i alle elementene.	Innen det først året.	Marte meo terapeut.
Kollega veiledning	Marte meo terapeut veiledere ansatte i forhold til ulike problemstillinger	Ved behov	Marte meo terapeut
Foreldre veiledning	Marte meo terapeut gir foreldre veiledning etter behov. Går hjem til foreldre og filmer, veiledning skjer i barnehagen.	Ved behov	Marte meo teraput.
Foreldre kurs	Tilby foreldre til førskolebarna en kurs rekke på 5 kvelder. Der man gjennom går marte meo elementer	Hver høst	Marte meo teraputer.
Bruke marte meo med barna .	Bruke stillbilder eller små filmsekvenser til å får barna til å reflektere rundt en situasjonen.	Ved behov	Marte meo terapurter.
Bruk av marte meo elementer i barnehage hverdagen. ***Personalmøter og planleggingsdager***	Hele personalet skal være bevist på å bruke marte meo elementene i barnehagen hverdag. Alle har hatt opplæring og vet hvilke elementer som er for eksempel relasjons byggende. Følg, bekrefte og benevn. Alle har også fått opplæring i positiv ledelse og fått informasjon om for eksempel. hvordan jobbe med positiv ledelse i måltidet.	Det jobbes kontinuerlig med dette	Alle har ansvaret for å være den ansvarlige voksne.

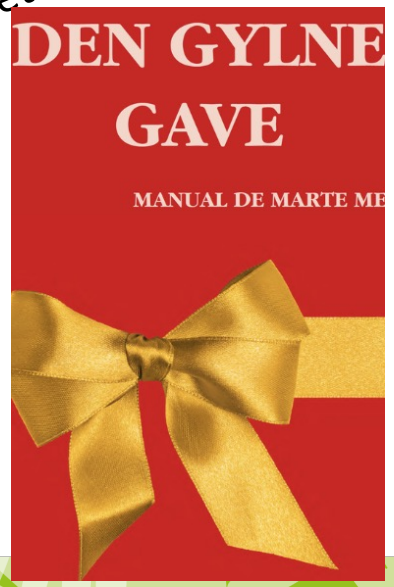
STYRK BARNET FOR LIVET-

«kvardagspedagogikken»

ANNE KARI

-sjekklister hvordan «bygge» barnet for livet?

- Lekens verdi
- Ikke sjekklister for å sjekke, men for å støtte barnets utvikling
- Dypere forståelse av HVORFOR (WHY)

When:

In moments when the child shows an initiative at an action level.

What:

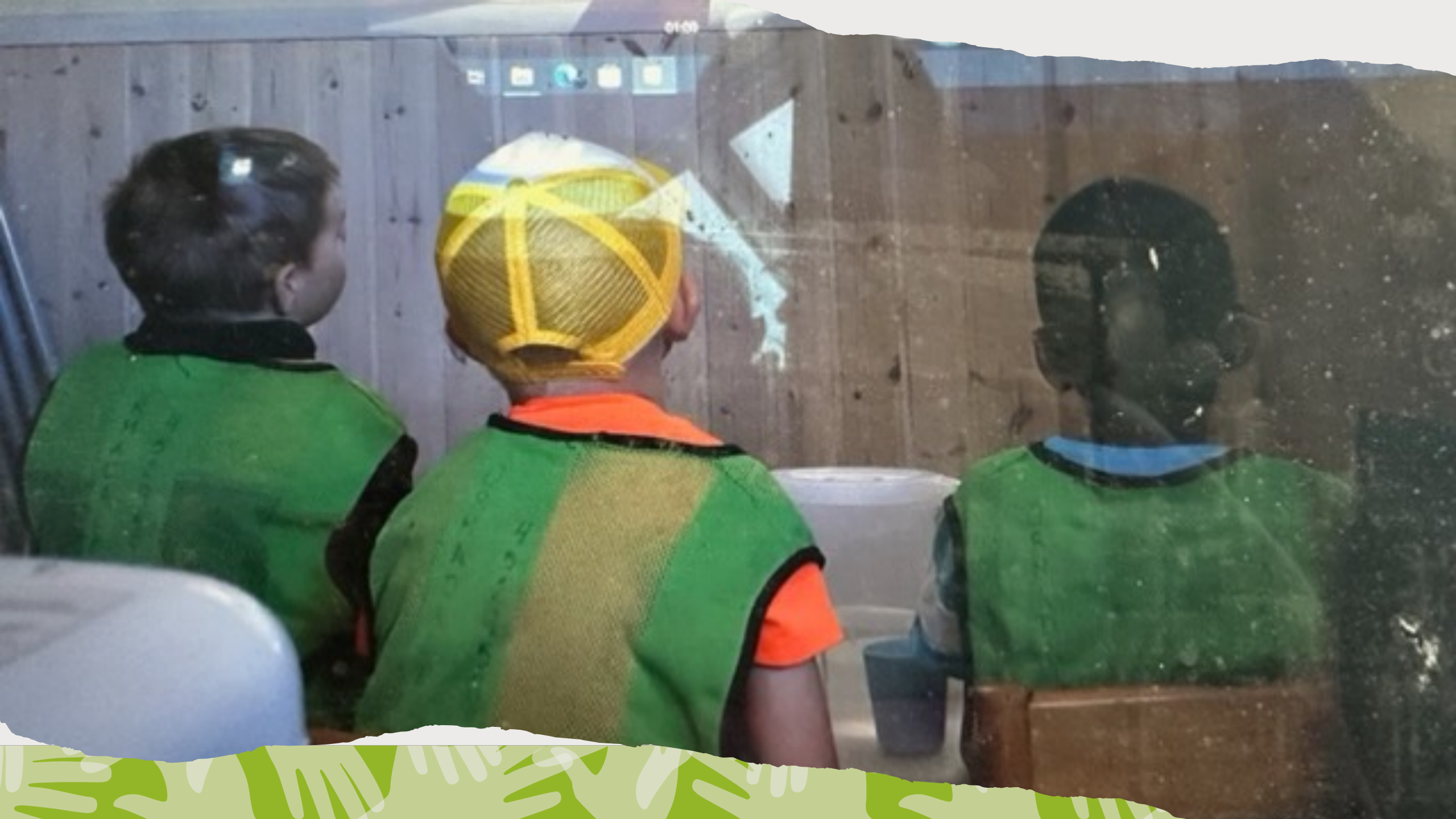
The parents/professionals name the action using an attractive tone of voice and words ("He does - You say").

Why:

The child develops words connected to their initiative. The child needs the words when they want to include other children as part of a 'social invitation'. By the parents naming the child's actions, the child receives the message:

"You are with me. I am being seen".

The child builds more confidence around its own initiatives:

SJEKKLISTER

LEKEN

SKULEFERDIGHETER

Fordeler for barna å ha den Kompetansen.....

Maria Aarts i Sørhellet

Marte Meo utviklingssjekkliste – Samarbeidsferdigheter i lekesituasjoner.

Kan barnet:
Benevne egne initiativ?
Presentere seg selv på en tydelig måte?
Være trygg på å legge frem sine egne lekeidéer?
Uttrykke og regulere følelser?
Oppdage andres initiativ?
Oppdage og respondere passende til andres følelser?
Samspille med passende lekeidéer av andre?
Bli enige om lekeidéer?
Være med i den avtalte leken en stund?
Se hvilke behov lekekamerat har og å kunne gi en passende støtte?
Bruke samarbeidende språk?
Benevne hvert tiltenkte neste steg?
Bekrefte idéene fra andre lekekamerater?
Fortsette samspillet ved å regelmessig stoppe sine egne lekeidéer for å delta i andres lekeidéer en stund?
Avklare rollene?
Uttrykke lekespråk?

«BARNET TRENGER LEKE-KOMPETANSE»

Ingrid Lund

ØYEBLIKKETS MAGI

Barnet lærer følgende ved å “leke sammen”:

Tilegner nye lekemodeller
Lærer nye ord fra andre barn til å uttrykke idéer
Trives sammen med andre barn og har en fin stund
Utrykker og utveksler følelser
Samarbeider, forhandler og setter seg selv i andres posisjon
Hanskes med forskjellige personligheter
Akseptere kritikk
Bygge tillit i egne uttrykk
Bli bedre kjent med seg selv (ved å se andre sine reaksjoner til seg selv)
Utvikle sitt eget selvbilde
Hanskes med nederlag og avvisning
Hanskes med håp og seier
Å konsentrere seg
Være glad på andres vegne (dette gjør det også lettere å fordype seg selv i andre i stedet for å gå seg vill i egne følelser)
Følge en annen person sin kroppsrytme
En sjekkliste for utvikling for isolerte barn finnes i boka “Marte Meo program for autisme”.

LAGET RUNDT BARNET

Uke nr	Hva	Hvem STB= (Styrka bhg) Marit, Nina Iren, Kasia, Kirsti A= Avdeling i Eikeberget bhg-Jordbæret L= (Ledelse) Kirsti, Marit, Helga F= foreldre P= hele personalet i Eikeberget bhg S=Shiderra
Uke 42-mandag 16 okt kl 13-14	-oppstartsamtale gjennomført i uke 40 -film nr 1	-S og fra STB-Nina Iren
Uke 43 Torsdag 26 okt kl 1200-1300	-veiledning nr 1	-STB
Uke 44 Mandag 30 okt kl 13	-film nr 2	-S og fra STB-Kasia
Uke 46 NBNBNB-dato Torsdag 16 nov kl 12-13	-veiledning nr 2	-STB
Uke 46	-film nr 3 (Marit fikser film– garderobe)	-S og fra STB-Marit
Uke 47 Torsdag 23 nov kl 12-13 *fredag 24 nov kl. 0900-1030	-veiledning nr 3 -Midtvegsevaluering på Sterk/Klepp stasjon	-hele A og fra STB -L og IhR
Uke 48 Tirsdag 28 nov kl ???	-film nr 4	-S og 1 fra A
Uke 49 Torsdag 07 des kl. 1300-1430	-veiledning nr 4 -veiledning	-hele A og STB
Uke 50 Mandag 11 des kl 1300	-film nr 5	-S+1 fra A + 1 fra STB I gruppe m andre barn
Uke 51 Torsdag 21 des kl. 1200-1300	-veiledning nr 5	-STB og hele A og foreldre?
-Onsdag 06 des kl. 1700-1900 (Nina Iren-Kasia)	*Personalmøte i Eikeberget bhg: generelt om MM og presentasjon av denne sak	-hele personalgruppa i Eikeberget bhg
UKE 02-24 -tirsdag 09 jan kl. 1200-1400	Oppsummerande møte og evaluering på Sterk:	-L og IhR

SAVE A SMILE FOR A
TAKK

SELVLEDELSE:- POSITIV LEDELSE

- Kjernen i Selvledelse
- Selvledelse handler om å ta ansvar for egen atferd og resultater.
- Det innebærer å sette personlige mål, administrere tid effektivt,
- overvåke egen ytelse, og selvkorrigere når det er nødvendig.

Kjernen i selvledelse kan oppsummeres i følgende punkter:

Selvbevissthet: Forståelse for egne styrker, svakheter, følelser og motivasjoner.

Selvregulering: Evnen til å kontrollere eller omstille egne følelser og impulser.

Motivasjon: En indre drivkraft til å oppnå personlige og organisatoriske mål.

Selvstendighet: Evnen til å arbeide uavhengig og ta beslutninger uten konstant veiledning.

Selvrefleksjon: Evnen til å vurdere egen ytelse og lære fra erfaringer.

1045-1100

MARTE MEO ER TEORI I PRAKSIS

DEL 4
-HISTORIER-
FILMER-TEORI
-MarteMeo element

FASITTEN SITTER ALLTID I BRUKER:

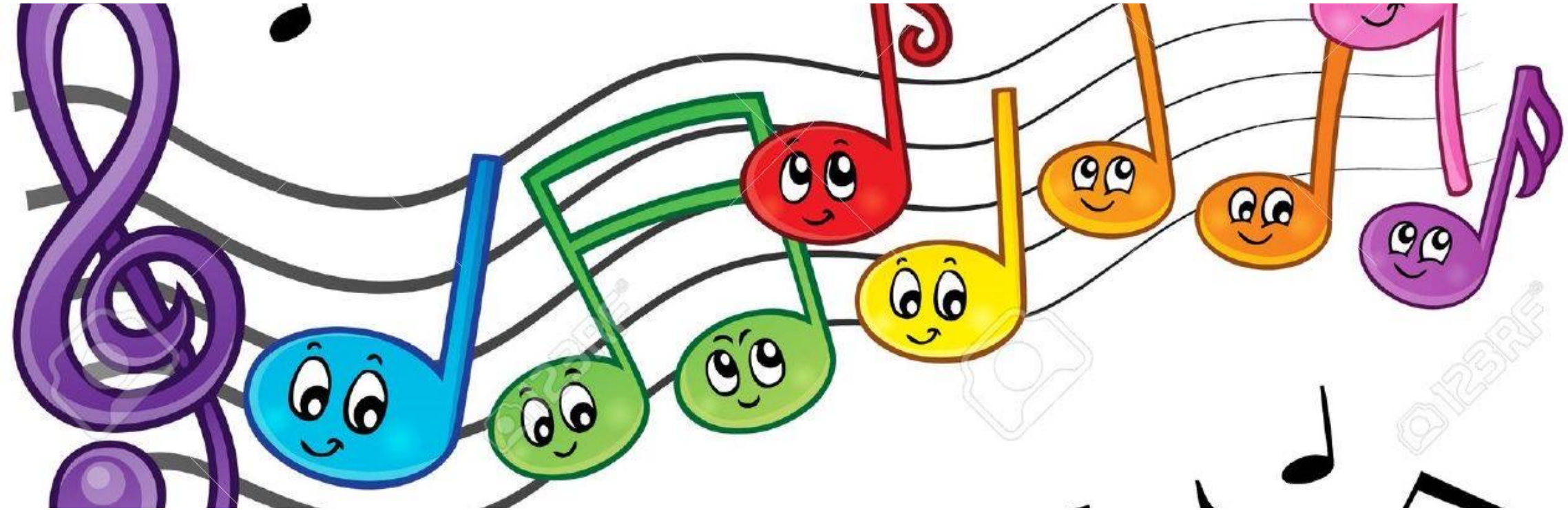
FASITTEN SITTER I BARNET

HVA SER VI ETTER:	
VITALITET	Hender- føtter-energi-øyner-bevegelser
ØYENKONTAKT	Blikk kontakt er en indikator på trygghet
ENERGI	
SMIL	
RO	
FYSISK NÆRHET	

DEN GODE GRUNNTONEN

«Smitter mer en forkjølelse»

DEN GODE STARTEN

«TA GODT VARE PÅ FLOKKENE DINE»

Per Fugeli

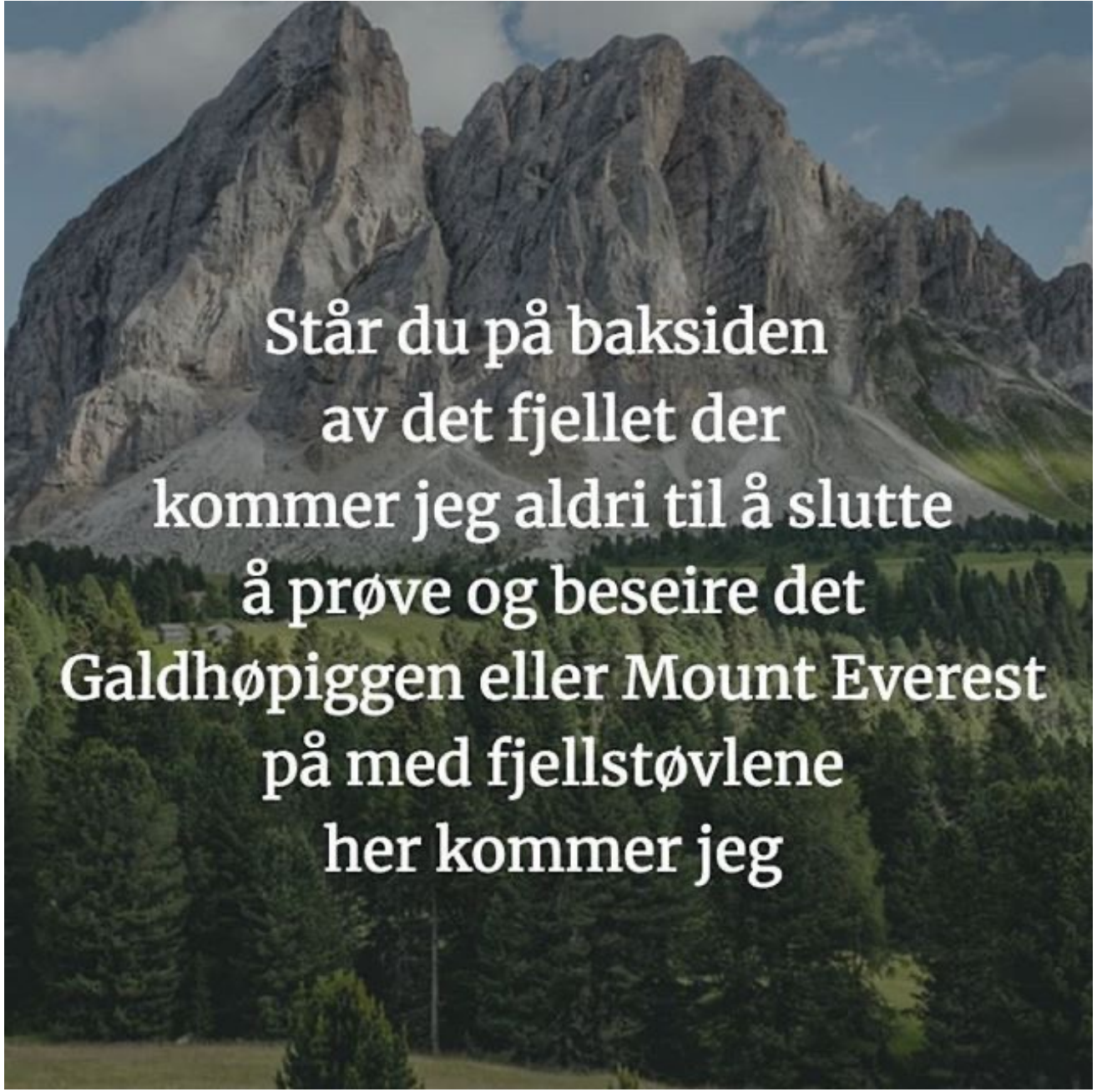
KONTAKT

-FØLG

-BEKREFT

-BENEVN

Står du på baksiden
av det fjellet der
kommer jeg aldri til å slutte
å prøve og beseire det
Galdhøpiggen eller Mount Everest
på med fjellstøvlene
her kommer jeg

Sitat fra Jytte... Side 124 «fra diagnoser til utv.støttende.....»

«å følge ved å bekrefte/imitere er DRONNINGVEGEN til kontakt»
Og ingenting utvikler kontaktglede og kontaktstyrke som å
bli fulgt gjennom bekreftelse/imitasjon.

IDA – praksis: MADAGASKAR

FILMER:

-autisme: Kristin
(kontakt m imit)

* fullmakt-OK

JOVEIG OG FAR-BEKREFTELSE

VOKSNE
PASSER IKKE BARN
MEN BYGGER MENNESKER

NETTVERKET I EGEN FAMILIE:

-foreldrekurs

-veiledning m besteforeldre /medrørende

-MarteMeo = NÆRING FOR SJELEN på alle nivå

-styrk foreldrene for livet

TRIANGULERING

-teori, filmer, historier

POSITIV LEDELSE

POSITIV LEDELSE –MarteMeo

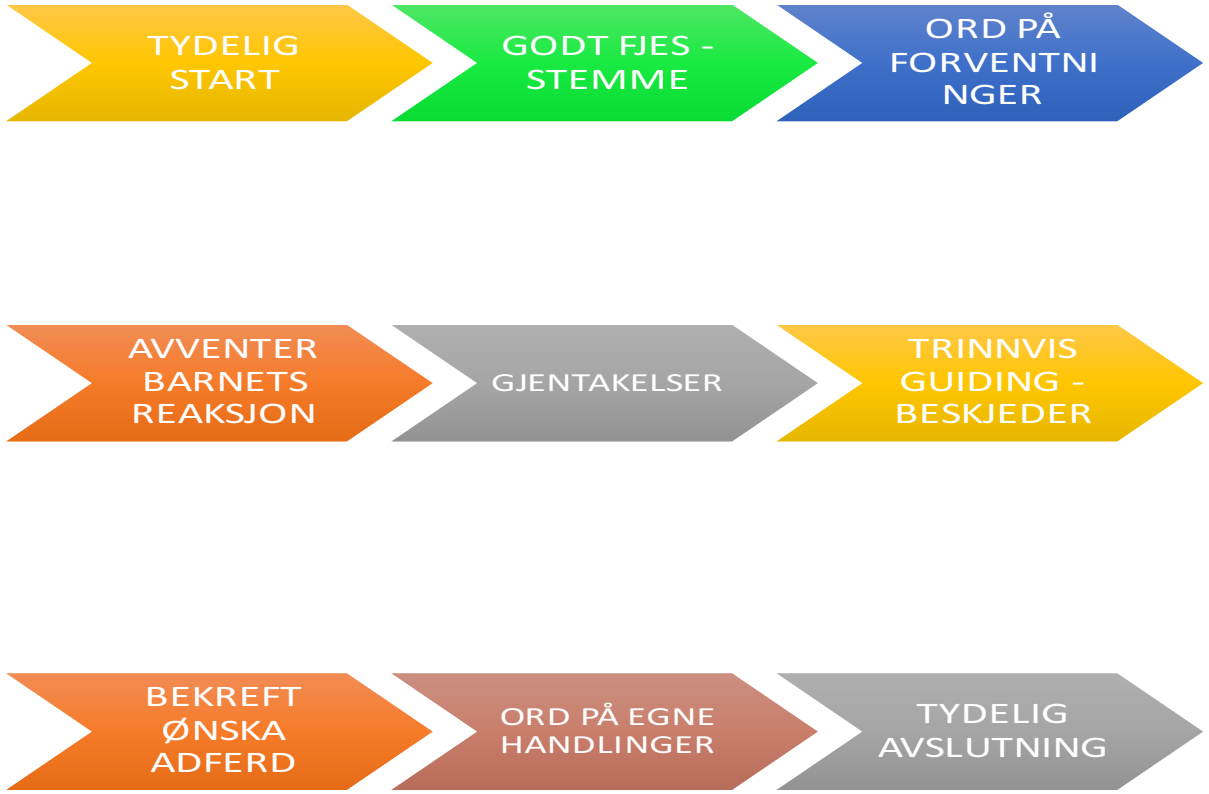
Irene Havrevoll Refsnes

POSITIV =STEMNING

LEDELSE= DEN VOKSNE HAR ANSVARET

«Det enkle er ofte det beste»

«Keep it simlple»

ALOË
VERA

Marte Meo

=

Førstehjelp

MESTRING

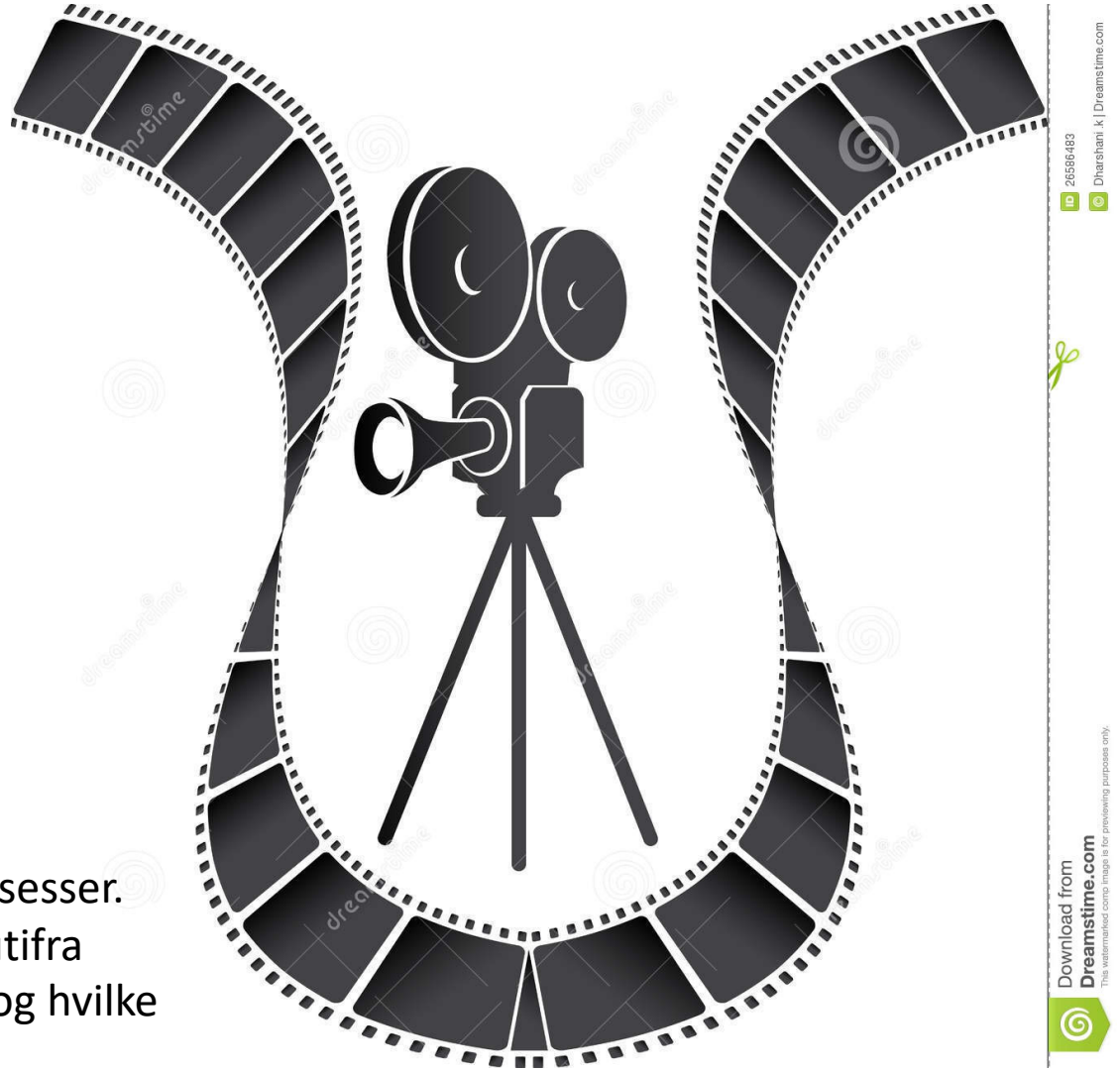
=

DOPAMIN FOR HJERNEN

MESTRING- Drivkraften til all utvikling

MESTRINGSØYEBLIKK: FILMKLIPP

*MarteMeo er inspirert av mestringsteoriene,
Som fokuserer på å få et økt kjennskap til utviklings-fremmende prosesser istedenfor problemskapende prosesser.
(å støtte den enkeltes egne utviklingskrefter optimalt) utifra hvilke utviklingstøttende elementer veisøker anvender og hvilke utviklingstøtende elementer som skal utvikles sterkere.

BALANSEN
FØLGE-LEDE
MESTRING

Å vise mestringsklipp:
Det vi har fokus på- får vi mer av.
Oppmerksomhetsprinsippet:

Anette Prehn
«tramp nye stier i skogen»
Fra et hjerneperspektiv er vane-endring
som å trampe en ny sti i skogen.
Dei stier som blir hyppigt brukt, blir stadigt
tydeligere og lettere å gå.
Vis-si... hva jeg mestrer og lag en ny sti

BYGG MESTRING-STIEN,
vær en stibygger,
stifinner

SMESTRING: WHY- dypere hvorfor

- -tru på meg sjøl
- -delt glede,
- -motivasjon til å prøve mer
- -utholdenhet, «stayer»
- -blir uredd for å prøve nye ting

FILMENS MENTALISERANDES KRAFT:

-nytt syn på barnet
-nytt syn på veisøker
-nytt syn på saken

TUSEN TAKK
FOR ALL
MARTE MEO
KUNNSKAP
Kjære Josje

MARTE MEO

ROBUSTE OG FREMTIDENS BARN

TUSEN TAKK

”Av egen kraft”
Maria Aarts
sterk
MARTE MEO

VOKSNE I
BARNEHAGEN
PASSER IKKE
BARN
MEN BYGGER
MENNESKER